

40. Angiologické dny 2015

19. 2.–21. 2. 2015, Praha

Karel Roztočil

IKEM, Praha

Pod názvem Angiologické dny se konají každoročně sjezdy České angiologické společnosti ČLS JEP, které v letošním roce dospěly do svého 40. ročníku. Konaly se tradičně v zimním období, ve dnech 19.–21. února 2015, a jak se v posledních letech stalo zvykem – v kongresových prostorách hotelu Diplomat v Praze.

Čtyřicetiletá tradice je i v mezinárodním srovnání výjimečná a za její vznik je třeba poděkovat osobnostem, které stály u jejích začátků, jako byli prof. Prusík, prof. Reiniš, doc. Krčílek, doc. Pokorný, dr. Linhart, doc. Puchmayer, doc. Bazika, doc. Přerovský, prof. Bartoš a další. V průběhu let se sjezdy rozrostly z nevelkého půldenního setkání do současných rozměrů – probíhají po dobu 3 dnů, paralelně ve třech sálech a při mnohonásobně větším počtu účastníků. V tomto směru letošní ročník zaznamenal největší počet přednášejících i posluchačů v dosavadní historii – celkem bylo registrováno 700 přítomných. K tomu je zapotřebí připočítat účast doprovodných osob a vystavovatelů, kteří reprezentovali celkem 35 společností. 83 účastníků přijelo ze Slovenska a 21 přítomných bylo z dalších zemí – Austrálie, Belgie, Francie, Itálie, Německo, Maďarsko, Nizozemí, Polsko, Rakousko, Rumunsko a Slovinsko. Mezi zahraničními hosty byla řada významných osobností: prof. John Fletcher z Austrálie, prezident International Union of Angiology, prof. Claudio Allegra, prezident Central European Vascular Forum, prof. Patrick Carpentier, prezident European Society for Vascular Medicine, prof. Salvatore Novo, past prezident Italské kardiologické společnosti, prof. Pavel Poredoš, viceprezident IUA, prof. Denis Clement, past prezident IUA, prof. Štvtinová, prezidentka Slovenské angiologické společnosti, prof. Pecsvarady, prezident Maďarské angiologické společnosti, prof. Dzsinič, past prezident European Society for Vascular Surgery, prof. Andreozzi, past prezident Italské angiologické společnosti a další.

Kongres se konal pod záštitou rektora Univerzity Karlovy, děkana 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy, předsedy České lékařské společnosti J. E. Purkyně a prezidenta České lékařské komory. Při slavnostním zahájení účastníky kongresu pozdravil prorektor Univerzity Karlovy prof. J. Škrha, nově zvolený předseda České lékařské společnosti prof. Š. Svačina, čestný předseda České lékařské společnosti prof. J. Blahoš a prezident České lékařské komory dr. M. Kubek.

V úvodu byla, vedle jubilea Angiologických dnů, připomenuta další výročí, se kterými je rok 2015 spojen. Jde především o 30 let od úmrtí a 40 let ode dne, kdy angiolog Andreas Gruentzig poprvé provedl perkutánní angioplastiku v oblasti končetinových tepen, výkon, který zahájil mohutný celosvětový nástup endovaskulárních intervenčních technik, probíhající v dalších letech a trvající do dnešní doby.

V rámci zahajovacího ceremoniálu sjezdu byly oceněny zásluhy několika předních členů Společnosti. Bronzovou medaili Societas Angiologica Bohemica převzal za celoživotní dílo v oblasti kardiovaskulárních chorob prof. MUDr. Jiří Widimský, DrSc., který se v letošním roce dožívá 90 let a je členem Angiologické společnosti od jejího vzniku. Diplomy čestných členů společnosti za mimořádný přínos pro rozvoj oboru byly předány prof. Johnu Fletcherovi z Univerzity v Sydney, doc. Deboře Karetové z II. interní kliniky VFN v Praze, prim. Janu Marušiakovi z Kardiologického centra v Liberci a prof. Miloslavu Ročkovi, přednostovi Kliniky zobrazovacích metod FN v Praze-Motole.

Tradičně jsou při sjezdech vyhlašováni vítězové výročních cen Angiologické společnosti, udělované ve spolupráci se společnostmi Krka a Servier. Odborná porota přidělila Linhartovu cenu za nejlepší monografii vydanou v roce 2014 prof. J. Mazuchovi z Univerzity v Martině za knihu Atlas varixov dolních končetin, Prusíkovu cenu za nejlepší časopiseckou práci doc. R. Holajovi z III. interní kliniky VFN v Praze, Reinišovu cenu pro autory do 35 let Dr. Wohlfahrtovi z IKEM v Praze a Přerovského cenu za nejlepší práci s žilní problematikou doc. J. Hirmerové z FN v Plzni. Ocenění autoři v úvodní části odborného programu seznámili přítomné s obsahem svých významných prací.

Vlastní přednáškový program obsahoval celkem 161 příspěvků a byl rozdělen do 41 sekcí, probíhajících paralelně ve třech sálech. V každém z nich nabízel sdělení buď z problematiky tepenných, žilních, lymfatických nebo mikrocirkulačních poruch. Jedna z prvních částí programu byla připravena Společností pro aterosklerózu. Koordinovali ji dr. J. Piňha a doc. M. Vrablík a byla věnována léčbě dyslipidemií s využitím různých přístupů, od diety přes farmakoterapii po aferézu.

Autorkou slavnostní Puchmayerovy přednášky, zavedené k uctění památky zakladatele a prvního předsedy

České angiologické společnosti, byla prof. Renata Cífková, která své vystoupení zaměřila na epidemiologii kardiovaskulárních onemocnění.

Další sekce, věnovaná možnostem léčby kritické končetinové ischemie pomocí kmenových buněk, měla mezinárodní obsazení a dala si za cíl ukázat, jaký je současný stav názorů na tento způsob léčby, bez nemedicínských zásahů, které jsme zaznamenali v mediích v uplynulém období. Vystoupili v ní dr. Maďarič z Bratislavy, prof. Caradonna z Říma, prof. Amann z Berlína a dr. Procházka z Ostravy.

Samostatnou sekci s názvem „Co má vědět angiolog o hypertenzi“, připravila Česká společnost pro hypertenzi a věnovala ji výsledkům studií, zabývajících se renální denervací (prof. J. Widimský) a měření rychlosti pulsově vlny (prof. J. Filipovský). Sekce byla doplněna o vystoupení Dr. Karpluse ze Sydney, který se zabýval otázkou významu perkutánní angioplastiky stenóz renálních tepen v léčbě hypertenze.

Nemalá část programu byla věnována žilní trombóze a novým perorálním antikoagulanciím. Šlo o prezentaci dosavadních zkušeností s používáním rivaroxabanu (doc. Dulíček, doc. Chlumský), otázky výběru nemocných k léčbě novými preparáty (prof. Bultas, doc. Karetová), jak postupovat v případě potřeby monitorace podávání nových antikoagulancií (prof. Kvasnička), průběhu rekanalizace žilních trombóz při podávání nových přípravků (prof. Allegra, prof. Pecsvarady), prevence tromboembolické nemoci v těhotenství a u onkologicky nemocných (doc. Kvasnička, Dr. Kudrnová). Další přednášky se týkaly postupů u pacientů s trombózou povrchových žil (prof. Štvrtinová), vyšetřování hereditární trombofi-

lie (doc. Hirmerová) a účelnosti použití kaválních filtrů (doc. Mayer).

Sekci diabetické nohy koordinovala dr. Piťhová a zařadila do ní přednášky zabývající se zásadami péče o pacienty s diabetickou nohou (prof. Fletcher ze Sydney), endovaskulárními a chirurgickými přístupy k revaskularizaci u kritické končetinové ischemie (prof. Roček, dr. Novotný), lokální léčbou syndromu diabetické nohy (Mgr. Koutná) a Charcotovou osteoartropatii u diabetiků (dr. Bém).

Lymfologická problematika byla na sjezdu obohacena o přehlednou lekci předního německého autora dr. Schingaleho na téma konzervativní léčby lymfostatických otoků a byla vhodně napojena na workshop, zabývající se manuálními lymfodrenážními technikami (H. Švarná, L. Kučerová).

Poprvé byl v programu zařazen blok, týkající se fosforové MR spektroskopie a možnostem jejího využití u pacientů s ischemií dolních končetin (dr. Dezortová, prof. Kršák z Vídeňské univerzity). V souboru pacientů s postižením končetinových tepen dr. Šedivý (IKEM) prezentoval změny týkající se oxidativního metabolismu, predominance anerobních pochodů a poklesu pH v závislosti na zátěži cvičením.

Farmakoterapie klaudikací byla u nás nedávno obohacena o nové preparáty, obsahující cilostazol. Se zájmem se proto setkaly přednášky, týkající se významu tohoto preparátu v rámci současných postupů a jeho správných indikací u pacientů s ischemickou chorobou dolních končetin (doc. Karetová).

Symposium věnované sulodexidu ukázalo na patofyziologické pozadí, které stojí za farmakologickými vlastnostmi tohoto přípravku, který je v klinické praxi

využitelný jak k léčbě chronických tepenných (dr. Roztočil), tak žilních (prof. Andreozzi) a mikrocirkulačních poruch (dr. Zeman).

Problematika onemocnění karotických tepen byla uvedena diskusí na téma revaskularizace asymptomatické významné stenózy v této lokalizaci. Jako zastávce revaskularizace vystupoval prof. Malík, přesvědčivé argumenty pro konzervativní postup prezentoval dr. Pitha. Další sdělení se týkala vlivu koronární nemoci na výsledky stentingu karotid (prof. Veselka), využití intravaskulárního ultrazvuku a infračervené spektroskopie při stentingu karotid (dr. Štěchovský, dr. Horváth), endovaskulární léčby vertebálních tepen (dr. Ostrowski z Varšavy), emergentní karotické endarterektomie (dr. Kovács, dr. Guňka).

Tradičně vysokou úroveň měl páteční program přednášek a živých přenosů z pracovišť intervenční angiologie, který koordinoval dr. Kučera z Vítkovické nemocnice v Ostravě. Téměř celodenní pořad měl velmi atraktivní obsah: akutní ischemické cévní mozkové příhody, aterosklerotické postižení vnitřní karotické tepny a akutní periferní cévní příhody. Sešli se při něm v rámci mezinárodní spolupráce přednášející z Prahy, Ostravy, Olomouce, Brna, Třince, Budapešti (prof. Dzsinich) a také lékaři provádějící intervence přenášené z katetrizačních sálů tří předních vaskulárních center – Ústřední vojenské nemocnice v Praze, Všeobecná fakultní nemocnice v Praze a Vítkovické nemocnice v Ostravě. Prostor pro intervenční angiologii byl věnován také v závěrečný den sjezdu, kde dominovala sdělení z FN Královské Vinohrady (doc. Bulvas, dr. Sommerová).

Léčba varixů a chronické žilní nedostatečnosti byla na sjezdu široce zastoupena a neopomenula snad žádné z aktuálních témat, jako je endovenózní laserová a radiofrekvenční ablace (dr. Kašpar, dr. Vlachovský, dr. Hnátek, doc. Malý), pěnová skleroterapie (prof. Antignani), využití peroperační sonografie (dr. Julínek), zásady chirurgické léčby žilní insuficience (prof. Mazuch). Principům moderní léčby varixů pomocí radiofrekvenční ablace a jejímu praktickému provádění byl také věnován jeden z workshopů konference.

Zasloužený zájem posluchačů si získal blok zaměřený na různé klinické manifestace žilní nedostatečnosti v lidském organismu. Vedle postižení dolních končetin, byla z řady dalších klinických stavů vybrána

patogeneze, diagnostika a léčba syndromu pánevní kongesce a hemoroidálního onemocnění.

Velkou pozornost získal také workshop věnovaný vyšetřování dialyzačních cévních přístupů, připravený ve spolupráci se Společností pro cévní přístup a koordinovaný prof. Malíkem a prof. Ročkem. Zazněla sdělení zabývající se indikací k ultrazvukovému vyšetření dialyzačních zkratů (dr. Kudlička), ischemie ruky s cévními zkraty (prof. Malík), použití stentů a stentgraftů při stenózách dialyzačních zkratů (dr. Kaván), možnostech dialyzačních přístupů při obstrukci centrálních žil (prof. Roček).

Za zmínku stojí řada technických vylepšení, uplatněných při sjezdu a přispívajících k jeho průběhu, jako jsou kongresové noviny, panely elektronické posterové sekce, průběžné přenosy všech paralelně probíhajících přednášek, informační panely s možností vyhledání a přehrání záznamů paralelních přednášek.

Vedle odborného programu se v průběhu sjezdu konala řada administrativních schůzek a jednání: schůze výboru České angiologické společnosti, plenární schůze České angiologické společnosti, schůze výkonného výboru International Union of Angiology, schůze výkonného výboru Central European Vascular Forum.

Po celou dobu kongresu probíhala soutěž o nejlepší sdělení autorů do 35 let. Odborná porota na závěr kongresu vyhlásila jako vítěze dr. Zogalu z Prahy, který přednesl práci „Postavení FGD PET/CT v angiologii: současný stav, kazuistiky z denní praxe.“ Autor vítězné přednášky získal částku 10 000 Kč, kterou může čerpat k účasti na kongresu nebo k jinému účelu souvisejícímu s vědeckou činností.

Závěrem lze konstatovat, že 40. ročník Angiologických dnů byl velmi úspěšnou akcí a současně důstojnou oslavou jubilea. Pomyslná laťka úrovně každoročních sjezdů Angiologické společnosti byla posunuta opět o něco výše.

MUDr. Karel Roztočil, CSc.

✉ karel.roztocil@ikem.cz

Institut klinické a experimentální medicíny, Praha

www.ikem.cz

Doručeno do redakce: 27. 3. 2015